စာနယ်ဇင်း ကောင်စီများ။ ။ အင်ဒိုနီးရှား အတွေ့အကြုံ

စာရေးသူ - အန်ဒရေးရပ်စ် ဟာစိုးနို

အတွဲ ၃၂၊ အမှတ် ၆၃၁

၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၈ - ၂၄

ယခင် သတင်းမီဒီယာ ချုပ်ကိုင်မှု စနစ်များကို အစားထိုးရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် စာနယ်ဇင်း ကောင်စီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေစဉ် ဒေသဆိုင်ရာ ရှုထောင့်များသည် မှတ်သားလောက်သည့် သင်ခန်းစာများကို ပေးနိုင်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် သတင်းစာဆရာအဖြစ် အနှစ် ၂၀ ကျော်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်တို့၏ သတင်းမီဒီယာ ပတ်ဝန်းကျင်သည် အာဏာရှင်ဆန်သော ပတ်ဝန်းကျင်မှ ပို၍ပွင့်လင်းသည့် ပတ်ဝန်းကျင်သို့ ပြောင်းလဲသည်ကို တွေ့ခဲ့ရပါသည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ် မေလတွင် သမ္မတ ဆူဟာတို အာဏာရှင်နေရာမှ ဆင်းပေးခဲ့ပြီးနောက် အင်ဒိုနီးရှား စာနယ်ဇင်းဥပဒေကို ပြောင်းလဲရေး တွန်းအားပေးရန်အတွက် ရာပေါင်းများစွာသော ယခင်မြေအောက် သတင်းစာဆရာများသည် မြေပေါ်သို့ ထွက်လာကြပါသည်။ ၎င်းတို့၏ အဓိကပန်းတိုင်များအနက်တစ်ရပ်မှာ နိုင်ငံတော်မှ ချုပ်ကိုင်ထားသည့် သတင်းစာ ဆရာများ အသင်းအား သီးခြား လွတ်လပ်သော စာနယ်ဇင်းကောင်စီတစ်ရပ်နှင့် အစားထိုးရန်ဖြစ်ပါသည်။ သတိနှင့်အပေးအယူလုပ်ပြီး ယခင် တရားမဝင် သတင်းစာဆရာများအသင်းမှ အဖွဲ့ဝင်များသည် ယခင်က တွေးပင်မတွေးနိုင်သော လုပ်ရပ်တစ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့သည် ဥပဒေကို ပြန်လည်ရေးသားရန်နှင့် မီဒီယာ အငြင်းပွားမှုများအား ပြေလည်အောင်ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက် ကိုယ်တိုင်ကြီးကြပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းရန် နိုင်ငံတော်ကကြီးမှူးသော အင်ဒိုနီးရှား သတင်းစာဆရာများအသင်းမှ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ညွန့်ပေါင်းအသင်းတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းလိုက်ပါသည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ဆူဟာတို၏နေရာတွင် ဘီဂျေ ဟာဘီးဘီ ဆက်ခံသောအခါ စာနယ်ဇင်း လွတ်လပ်မှုကို တိုးပွားစေပြီး လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို အကာအကွယ်ပေးသည့် စာနယ်ဇင်းဥပဒေသစ်တစ်ရပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ ဤပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးဥပဒေသည် အစိုးရအား သတင်းစာများအပေါ်ပိတ်ပင်ခြင်းမှ တားမြစ်ထားကာ ယခင်က သတင်းစာ ဆရာသမဂ္ဂများဖွဲ့စည်းခြင်း အပါအဝင် လွတ်လပ်စွာ အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခွင့်ကို အကာအကွယ်ပေးထားပြီး သီးခြားလွတ်လပ်သော စာနယ်ဇင်း ကောင်စီတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်စေခဲ့ပါသည်။ အစိုးရအရာရှိများအနေဖြင့် အဖွဲ့ဝင် ကိုးဦးပါ ထိုအဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ၎င်းမှာ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းပြီး နောင်တွင် ၁၉၈၃ ခုနှစ် စာနယ်ဇင်းဥပဒေအရ ပြင်ဆင်လိုက်သည့် အစိုးရ၏ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် အမြဲဆောင်ရွက်သည့် ဆူဟာတို၏ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေး ကောင်စီနှင့် ထင်ရှားစွာ ကွာခြားပါသည်။

သမ္မတ ဟာဘီးဘီသည်- သတင်းစာဆရာ ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦး၊ သတင်းမီဒီယာပိုင်ရှင် ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦး၊ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦးတို့ဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသည့် - ကောင်စီအဖွဲ့ဝင် ကိုးဦးပါ အင်ဒိုနီးရှား စာနယ်ဇင်းကောင်စီအသစ်ကို သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ ဧပြီလတွင် စတင်ပေးခဲ့ပြီး ဤကောင်စီမှ သတင်းစာပညာ ကထိက အတ်မာကူးစူးမား အစတရတ်မဒ်ဂျာကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။

သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ ရွေးကောက်ပွဲကို မူဆလင်ပညာရှင် အဘ်ဒူရာမန် ဝါဟစ်မှ အနိုင်ရရှိပြီး ဟာဘီးဘီ၏နေရာ ဆက်ခံချိန်တွင် ၎င်းသည် ဤကောင်စီအား တစ်ဆင့်တိုး၍ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနအား လုံးဝဖျက်သိမ်းခဲ့ပါသည်။ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် စိစစ်ရေးမလိုဟု သမ္မတ ဝါဟစ်က ဆိုပါသည်။ ၎င်းက စာနယ်ဇင်း ကောင်စီကို အားပေးထောက်ခံပြီး ၎င်းအား တိုင်ကြားရေး ယန္တရားအဖြစ် အသွင်ပြောင်းလိုက်ကာ ပြည်သူများထံမှ တိုင်ကြားချက်များကို စီရင်ဆုံးဖြတ်စေနိုင်ပါသည်။ ပြုပြင်ထားသည့် စနစ်အရ ပထမဦးဆုံးသော ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များအား ရွေးချယ်ရန် ကော်မတီတစ်ရပ် တည်ထောင်ပြီး ဤယန္တရားကို စတင်ခဲ့ပါသည်။ လအနည်းငယ်အတွင်း ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အမည်စာရင်းတင်သွင်းရန် သတင်းစာဆရာ နှင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးအသင်း အသစ် ၂၀ ကျော် ပေါ်ပေါက်လာပါသည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် စာနယ်ဇင်းကောင်စီက ၎င်း၏ဥက္ကဋ္ဌမှာ သတင်းမီဒီယာလောကမှ မဖြစ်ရဟူ၍ မဲဆန္ဒပေးလိုက်ပြီး တဖန် ပြောင်းလဲသွားပြန်သည်။ သတင်းစာဆရာ သို့မဟုတ် ထုတ်ဝေသူမဟုတ်သူ ပြည်သူတစ်ဦးသည် ပို၍သီးခြားလွတ်လပ်မှုရှိနိုင်သည်ဟူသော အတွေးနှင့် ဤသို့ပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ အငြိမ်းစား ကောလိပ်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အင်ဒိုနီရှားနိုင်ငံ တရားရုံးချုပ်မှ အငြိမ်းစားဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူတစ်ဦးက ဤဥက္ကဋ္ဌနေရာယူထားသည်။

မီဒီယာဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ၁၀၁ မှုဖြေရှင်းပေးခဲ့ရာမှ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ၂၀၇ မှုနှင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ၅၁၁ မှုအထိ တဖြည်းဖြည်း တိုး၍ဖြေရှင်းပေးနိုင်ခဲ့သည်ဟု စာနယ်ဇင်းကောင်စီက ဆိုပါသည်။ ယနေ့ကာလတွင် တစ်ပတ်လျှင် ခန့်မှန်းခြေတိုင်ကြားမှု သုံးခုမျှရရှိပြီး အများစုမှာ မျှတခြင်းမရှိသည့် ဖော်ပြချက်၊ ခိုင်လုံခြင်းမရှိသည့် သတင်းရပ်ကွက်များ၊ လျှို့ဝှက်မှု

ချိုးဖောက်ခြင်း၊ မသင့်တော်သည့်အရာ၊ အကြပ်ကိုင်မှု၊ လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုနှင့် စော်ကားမှုများဟူ၍ စွပ်စွဲချက်များပါဝင်ပါသည်။ ဤကိစ္စများ၏ ၉၇ ရာခိုင်နှုန်းမှာ "ကျေကျေလည်လည်ရှိသည့် ဖြေရှင်းချက်များ" ဖြင့် ပြေလည်သွားခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း ဤကောင်စီက ဆိုပါသည်။ ထို့အပြင် ကောင်စီ၏ ဝက်ဆိုဒ်တွင်လည်း ပွင့်လင်းမြင်သာမှုကို အတိုင်းအတာတစ်ရပ်အထိ တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဤဝက်ဆိုဒ်တွင် တိုင်ကြားချက်အကြောင်းအရာများ အစီရင်ခံထားပြီး သက်ဆိုင်သူများ မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

သို့ရာတွင် ပြဿနာဖြစ်နေသော ဥပဒေအချို့ ရှိနေသေးသည့်အတွက် လွတ်လပ်စွာပြောဆိုရေးအပေါ်တွင် တိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်ရှိနေပါသေးသည်။ သာမန်အားဖြင့် အာဏာရှိသူများက အငြင်းပွားမှုများကို "ဖြေရှင်းရန်" - စာနယ်ဇင်းကောင်စီမဟုတ်ဘဲ - ရဲများကို စုရုံးထားကြသဖြင့် သတင်းစာဆရာများကို နှောင့်ယှက်ခြင်းများ သို့မဟုတ် ခြိမ်းခြောက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ အင်တာနက် ကန့်သတ်သည့်ဥပဒေနှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အသရေဖျက်မှု ပြဋ္ဌာန်းချက်များကဲ့သို့ ဤဥပဒေများကြောင့် အစိုးရ အရာရှိများအပါအဝင် ဤအာဏာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များက တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ၊ သတင်းစာဆရာများ၊ စားသုံးသူများနှင့် ၎င်းတို့အား ဝေဖန်သည့် အခြားသောသူများကို ပြစ်မှုအရ တရားစွဲဆိုစေနိုင်ပါသည်။

ဥပမာ၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် အိမ်ရှင်မ တစ်ဦးမှာ ကျန်းမာရေးကုသမှုအကြောင်း မကျေနပ်ချက်များကို သူငယ်ချင်းများအား Facebook တွင် ရေးသားသည့်အတွက်ကြောင့် သုံးပတ် အကျဉ်းချခံခဲ့ရပြီး ၁၂ လကြာ ပြစ်မှုတရားစီရင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် အချိန်ကြာခဲ့ပါသည်။ နောက်အမှုတစ်ခုတွင် သတင်းစာတွင် ရေးသားသူတစ်ဦးအား ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် အသရေဖျက်မှုဖြင့် အပြစ်တွေ့ရှိပြီး အထက်တန်းကျောင်း သမိုင်းဖတ်စာအုပ်အား တားမြစ်ရန် အင်ဒိုနီးရှား ရှေ့နေချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဝေဖန်ခဲ့သည့် သဘောထားမှတ်ချက်ရေးသားမှုဖြင့် ဆိုင်းငံ့ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။

ပြစ်မှုစွပ်စွဲခံရသူများ၏ ဘဝတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အသရေဖျက်မှု စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းများနှင့် အရေးယူမှုများကြောင့် ကြီးလေးသည့် သက်ရောက်မှုများ ရှိနိုင်ပါသည်။ အသရေဖျက်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုခံရသူအချို့မှာ အလုပ်ပြုတ်ကြပြီး နောက်ထပ် အလုပ်ရှာရန် အခက်အခဲနှင့် ကြုံကြရပါသည်။ အခြားသူများက ကာလကြာရှည်သည့် အရေးယူမှုများပြုလုပ်နေသည့်အချိန်တွင် လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ ဆုတ်ယုတ်မှုများနှင့်ကြုံရပါသည်။ အချို့သောအရေးယူမှုများမှာ နှစ်နှင့်ချီပြီး ကြာပါသည်။ အချို့ကမူ အရေးယူခြင်း သို့မဟုတ် အပြစ်စီရင်ချက် ကျခံရခြင်း၏ စွန်းထင်းမှုကြောင့် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာနှင့် ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဆက်ဆံရေးများ တင်းမာခဲ့ရကြောင်း ပြောကြားပါသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် အသရေဖျက်မှု တရားရင်ဆိုင်ချက်များကို ကိုင်တွယ်ရာတွင် စာနယ်ဇင်းကောင်စီထံမှ အင်ဒိုနီးရှား တရားရုံးများက "ကျွမ်းကျင်သူ၏ ထွက်ဆိုချက်များ" တောင်းဆိုရန် တရားရုံးချုပ်မှ ကြေငြာချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် စာနယ်ဇင်းကောင်စီမှ နိုင်ငံတော်ရဲအဖွဲ့နှင့် သဘောတူလက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့ပြီး ဤသဘောတူညီချက်တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် အသရေဖျက်မှု တိုင်ကြားချက်များကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးကောင်စီသို့ ပို့ပေးရန် ရဲအဖွဲ့မှ သဘောတူခဲ့ပါသည်။ အသရေဖျက်သည့်ဆောင်းပါးများကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်း၍ မရသော်လည်း ထိခိုက်မှုများ လျော့ပါးရန်မှု ကြိုပမ်း၍ရသည်ဟု အတ်မာကူးစူးမား အစတရတ်မဒ်ဂျာက ဆိုပါသည်။

ဆူဟာတိုနောက်ပိုင်း စာနယ်ဇင်း ကောင်စီပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်မှာ ၁၂ နှစ်ရှိပါပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံမှ သင်ခန်းစာယူစရာရှိသည်ဆိုလျှင် လွတ်လပ်သည့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုကို တည်ထောင်ပြီး ကာကွယ်ရာတွင် စစ်မှန်သည့် သီးခြားလွတ်လပ်သည့် စာနယ်ဇင်း ကောင်စီ တစ်ရပ်မှာ အထောက်အကူဖြစ်သည့် အရေးပါသည့် ကိရိယာတစ်ခုဖြစ်သော်လည်း ၎င်းသည် ရှုပ်ထွေးသည့် ပြဿနာအားလုံးအတွက် အဖြေတစ်ရပ်မဟုတ်ပါ။ ဖိနှိပ်ထားသည့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အသရေဖျက်မှုဥပဒေများကို ရုပ်သိမ်းရန်နှင့် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်တို့တွင် နိုင်ငံအား နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး အဆင့်အတန်းများနှင့် ကိုက်ညီသည့် ဥပဒေများ ချမှတ်ပေးရန် ပါလီမန်က သတိနှင့်စောင့်ကြည့်နေရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(လူ့အခွင့်အရေး စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့၏ အင်ဒိုနီးရှားသုတေသီ အန်ဒရေးရပ်စ် ဟာစိုးနိုသည် ဂျကာတာတွင် သီးခြားလွတ်လပ်သော သတင်းစာဆရာများ မဟာမိတ်နှင့် လွတ်လပ်စွာ သတင်းအချက်အလက်များ စီးဆင်းမှုအဖွဲ့အစည်း တည်ထောင်ရာတွင် ကူညီခဲပြီး ၁၉၉၉ စာနယ်ဇင်း ဥပဒေကို ရေးသားရာတွင် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။)